

Nordre Follo
kommune

Årsplan 2024/25

Siggerud barnehage

Innhold

1 OM ÅRSPLANEN OG KOMMUNENS MÅL FOR BARNEHAGENE	2
2 KOMMUNENS STYRINGSDOKUMENTER	3
3. OM BARNEHAGEN – SATSINGSOMRÅDER OG AKTIVITETER DETTE ÅRET	4
3.1 BAKGRUNN FOR VALG AV SATSINGSOMRÅDER.....	5
3.2 SATSINGSOMRÅDENE.....	5
3.3 KOMPETANSEUTVIKLING.....	7
4 BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	8
4.1 OMSORG	9
4.2 LEK	9
4.3 DANNING.....	9
4.4 LÆRING	10
4.5 VENNSKAP OG FELLESSKAP.....	11
4.6 KOMMUNIKASJON OG SPRÅK.....	11
4.7 BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	12
4.8 BARNEHAGENS FASTE TEMA	13
5 BARNES MEDVIRKNING	14
6 BARNEHAGENS ARBEIDSMÅTER	14
6.1 PROGRESJON	15
6.2 DIGITAL PRAKSIS	15
6.3 KVALITETSKJENNETEGN	15
7 OVERGANGER.....	16
7.1 NÅR BARNET BEGYNNER I BARNEHAGEN	16
7.2 OVERGANGER INTERNT I BARNEHAGEN.....	17
7.3 OVERGANGER MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	17
8 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	18
10. PLAN FOR VURDERING.....	19
11. KILDER OG REFERANSER	22

1 Om årsplanen og kommunens mål for barnehagene

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning. Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barnets beste skal alltid være et overordnet mål.

Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. ([Rammeplanen 2017, side 7](#))

Årsplanen viser hvordan barnehagen arbeider for å omsette både rammeplanen og kommunens planer til pedagogisk praksis. Planen er et arbeidsredskap for alle ansatte i barnehagen. Den inneholder felles satsingsområder for alle kommunale barnehager og den enkelte barnehages visjon, mål og tiltak.

Del av kommunens styringssystem

Barnehagens årsplan er en del av Nordre Follo kommunes styringssystem, sammen med kommuneplanen og årlige økonomi- og handlingsplaner. Årsplanen skal sikre sammenheng mellom kommunens overordnede mål og de mål, tiltak og aktiviteter barnehagen prioriterer. I tillegg skal planen gi informasjon til foreldre/brukere av barnehagen.

Visjon og verdier

Kommunens visjon er Nær og nyskapende. Våre verdier er Ansvar, omsorg og respekt.

Både visjonen og verdiene skal prege oss som enkeltmennesker, kollegaer, tjenesteytere og samarbeidspartnere. Sammen med innbyggere, frivillige og næringsliv skal barnehagene bidra til å skape en trygg og god oppvekst for barn i Nordre Follo kommune.

Fastsatt av SU: 05.09.2024

Barnehagens styrer: Tony Nordtveit-Refsdal

Årsplanen sendes ut på e-post.

Den ligger også på [barnehagens nettside](#)

2 Kommunens styringsdokumenter

Trygg oppvekst er ett av fire satsingsområder i kommuneplan for Nordre Follo. Disse blir blant annet fulgt opp med fem innsatsområder i økonomi- og handlingsplan for perioden 2023-2026:

Vi skal bidra til at alle foreldre er trygge og gode ressurser for sine og andres barn.

Foreldre som ressurs

I alt vi gjør skal vi arbeide for at foreldre inviteres med, inkluderes og gir tilbakemeldinger om tjenester og samarbeid, og bidrar som den ressursen de er for egne og andres barn.

Vi skal sørge for at alle hører til i et inkluderende fellesskap.

Inkluderende fellesskap

I alt vi gjør skal vi jobbe for at barn, unge og foreldre er inkludert og opplever tilhørighet.

Vi skal se barnet - hele barnet og familien.

Se meg – hele meg

I alt vi gjør og i alle relasjoner, skal vi jobbe verdibasert, ta ansvar, gi omsorg og ha respekt for barn og unge. Vi skal være bevisste egne og andres grenser og hvordan barn, unge og foreldre er i stand til å mestre livene sine, egen psykisk og fysisk helse og hva vi kan bidra med for den enkelte.

Vi skal legge til rette for nysgjerrighet og lærelyst, slik at barn og elever får realisert sitt potensial for utvikling og læring.

Lærelyst

I alt vi gjør skal vi ha troen på at alle barn og unge kan lære, og vi stimulerer til nysgjerrighet, utvikling og læring.

Vi skal sørge for at barn og familier som har behov for støtte, får det med riktig innsats tidsnok.

Riktig innsats tidsnok

I alt vi gjør ser vi hele mennesket og vi involvere den det gjelder. Vi tar ansvar ved å bidra til koordinering for å skape helhet og sammenheng for den enkelte og familien.

Les mer på kommunens nettside

- [Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030](#)
- [Økonomi og handlingsplan 2023-2026](#)

3. Om barnehagen – satsingsområder og aktiviteter dette året

Siggerud barnehage – barnehagen med skogen i hjertet

Siggerud barnehage ligger i hjertet av Siggerud hvor en har Siggerud skole og Siggerud hallen som nærmeste nabo. Dette er to samarbeidsarenaer som barnehagen benytter seg av gjennom året. Dette blant annet for å kunne trygge våre barn på disse to arenaene som de møter senere i livet, samt gi barna kjennskap til nærmiljøet sitt. I nærmiljøet til barnehagen har en også et rikt utvalg av tursteder i skog og mark. Hvilken destinasjon som velges for hver gang, avhenger om man skal være på tur hele dagen, og/eller hvilken aldersgruppe som skal på utflukt.

Skogen er en viktig arena for Siggerud barnehage. Her kan barn utfolde kreativiteten, leke og bygge nye relasjoner. Avdelingene varierer det å gå på tur på egenhånd, eller sammen med andre avdelinger. Personalet har et økt fokus på hvordan man kan bruke skogen som pedagogisk arena, og det er noe man det neste året skal øke fokuset ytterligere på.

For Siggerud barnehage er det viktig å utnytte de ressursene en har i nærmiljøet, og det å ha et ekstra fokus på uteliv er noe rammeplanen sier noe om:

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna

- oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltakelse i samfunnet
- erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse
- utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt
- blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner

3.1 Bakgrunn for valg av satsingsområder

Med tanke på barnehagens beliggenhet, er det naturlig for personalet å fokusere på å bruke de ressursene en har rundt seg, og dette innebærer i stor grad å benytte skogen som lærings- og utviklingsarena for barna i barnehagen.

Barnehagen skal som institusjon være med på å forebygge mobbing og plaging, og samtidig skape et godt miljø hvor barna trives. Inkludering skal stå i fokus, noe som også sammenfaller med kommunens overordnede satsingsområde. I dette arbeidet har barnehagen valgt at skogen blir en viktig arena. Her vil barna som nevnt innledningsvis i dette kapitlet få mulighetene til å utfolde seg i et riktig miljø hvor man erfaringsmessig reduserer konflikter og negative hendelser mellom barn. I skogen er det mange muligheter for å skape felles fokus, og gjerne på tvers av allerede eksisterende relasjoner og vennskap. Vennskapsøyeblikk er noe som skapes, og kanskje en start på en nytt vennskap?

Barnehagen ønsker også ha fokus på et bærekraftig samfunn. Dette kan i stor grad fokuseres på når man er på tur i nærmiljøet, men også i barnehagen når man oppholder seg på avdeling, på uteområdet etc. Å bruke skogen på en bærekraftig måte er noe personalet har fokus på. Dette innebærer å ha fokus på bevaring, gjenoppretting og bærekraftig bruke økosystemet. Dette er et arbeid som også får plass når man er i barnehagen. Her dyrker blant annet flere avdelinger grønnsaker, samt har opprettet kompost for å følge utviklingen i hva som skjer når man plasserer visne og råtne planter og organisk avfall i en kompost, og hvordan denne utvikler seg til å bli næringsrik jord.

3.2 Satsingsområdene

I tillegg til kommunens overordnede satsingsområder som du kan lese om i kapittel 2, har Siggerud barnehage Friluftsliv og bærekraft som satsingsområde dette barnehageåret.

Friluftsliv og bærekraft:

Hovedmål:

Barnehagen skal legge til rette for et mangfold av naturopplevelser, samt at barna får oppleve naturen som en arena for lek og læring gjennom hele året.

Barnehagen skal legge til rette for at barna får erfare bærekraft, og hvilken betydning det har for miljø og samfunn.

Delmål:

Barnehagen skal legge til rette for at hvert enkelt barn får jevnlig erfaring med skog og mark ved å gå på tur. Turen og dets innhold må tilpasses hvert enkelt barns utgangspunkt.

Barnehagen skal benytte nærmiljøets ressurser gjennom hele året.

Barnehagen skal øke kunnskapen hos hvert enkelt barn når det gjelder å ta vare på naturen.

Barnehagen skal systematisk sørge for at barn får kjennskap til naturens innhold – dette innebærer blant annet å ha fokus på trær, vekster, bær, insekter og dyr).

Barnehagen skal legge til rette for at ulike ting fra naturen tas med tilbake til barnehagen for å trekke naturen inn i det pedagogiske arbeidet på avdelingen.

Barnehagen skal gi barn kjennskap til hvordan deres handlinger kan bidra til et økt bærekraftig samfunn.

Barnehagen skal gi barn erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen.

Kjennskap barn:

Personalet ser barn som ler og har det gøy i naturen.

Personalet ser barn som er trygg nok til å utforske naturen.

Personalet ser og hører barn som har kjennskap til naturens innhold.

Personalet ser barn som bruker naturmaterieell aktivt i lek og annen aktivitet.

Personalet ser og opplever barn som gir uttrykk for økt kunnskap om hvordan naturen tas vare på.

Personalet ser og opplever barn som gir uttrykk for økt kunnskap om bærekraftig.

Kjennskap voksne:

Personalet legger systematisk til rette for at barna får oppsøke arenaer som ivaretar målsetning. Dette innebærer å få tema inn på ukes- og månedsplan.

Personalet sørger for en god pedagogisk prosess hvor barns medvirkning er i fokus. I dette arbeidet skal tema planlegges, gjennomføres og evaluere.

Personalet fremsnakker det å være på tur i naturen gjennom hele året.

Personalet tillater seg å undre seg sammen med barna.

Personalet er kreativ i naturen sammen med barna.

Personalet benytter naturmateriale både ute og inne sammen med barna.

Personalet har et bevisst forhold til hva bærekraft innebærer.

Personalet tar barns undring og nysgjerrighet på alvor.

Personalet legger til rette for et inkluderende miljø

Personalet er bevisst på hvordan man legger til rette for et bærekraftig miljø - både i nærmiljøet, men også i barnehagen.

3.3 Kompetanseutvikling

Barnehagen arbeider med kompetansehevende tiltak gjennom hele året. Personalet deltar på ulike møtevirkosomhet hvor kompetanseheving står i fokus. Dette innebærer blant annet planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter og refleksjonsmøter.

Kritisk refleksjon er et verktøy for å bevisstgjøre egen praksis, holdning og væremåte. Ved å sette ord på egne handlinger og tørre stille spørsmål rundt egen praksis, gis det muligheter til å endre praksis til det bedre. Dette er noe hver enkelt ansatt i Siggerud barnehage skal ha fokus på.

Rammeplanen tilsier at barnehagen skal legge til rette for jevnlig arenaer for kompetanseheving, og dette skjer primært gjennom refleksjonsmøter gjennom hele året. Rammeplanen sier også at vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i (RP 2017, s. 38).

Rammeplanen (2023) krever at pedagogiske ledere skal lede det pedagogiske arbeidet i tråd med godt faglig skjønn. Barnehagen skal legge til rette for at planlegging av denne praksisen kan gjøres gjennom hele året.

Hele personalet skal ha fokus på planlegging, gjennomføring og evaluering av pedagogisk aktivitet hvor barnas stemme er sentral.

Personalet skal være nysgjerrig og nytenkende på hvor relevant kompetanseheving og kunnskap kan oppsøkes.

4 Barnehagens formål og innhold

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. (Rammeplanen 2017, side 19)

4.1 Omsorg

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. (Rammeplanen 2017, side 19)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal være en god rollemodell for barna hvor omsorg og fokus på å skape relasjonsøyeblikk står sentralt.
- Personalet skal anerkjenne barnet for den det er og deres følelser, samt legge til rette for at hvert enkelt barn blir hørt og sett.
- Personalet skal ha en felles forståelse for hvilke holdninger og verdier man bringer med seg inn i miljøet rundt barna.
- Personalet skal ha fokus på barns medvirkning, og spille på barnas interesser.
- Personalet skal organisere barnegruppen tilstrekkelig i hverdagen for å kunne ivareta barnehagens tiltak best mulig. Primært i mindre grupper.

4.2 Lek

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplanen 2017, side 20)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal være bevisst på lekens betydning, og lekens egenverdi og læringsutbytte.
- Personalet skal legge til rette for et levende lekemiljø basert på barnas interesser.
- Personalet skal være til stede i barnas lekemiljø, og sørge for en balansegang på det å være aktiv deltakende i barnas lek, organisere voksenstyrt lek, samt det å være en aktiv observatør i lekemiljøet til barna.

4.3 Danning

Barnehagen skal fremme danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Rammeplanen 2017, side 21)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal legge til rette for barns medvirkning hvor de får uttrykke seg både verbalt og non-verbalt.
- Personalet skal sørge for at alle barn får ta del i fellesskapet.
- Personalet skal legge til rette for en økt forståelse og respekt blant barn og voksne når det gjelder forskjellheter og mangfold.
- Personalet skal være en god samtalepartner for barna, samt øke forståelsen og evnen til barna å være en god samtalepartner ovenfor hverandre, samt respektere andres meninger.

4.4 Læring

Barnehagen skal fremme læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring. (Rammeplanen 2017, side 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal benytte rommet som tredje pedagog, samt ha et bevisst fokus på hva det fysiske læringsmiljøet har å si for barna.
- Personalet skal legge til rette for læringsutbytte hos hvert enkelt barn.
- Personalet skal ha et bevisst forhold til læringsprosesser i barnegruppen hvor det å fremme barnets interesser og nysgjerrighet står sentralt.
- Personalet skal i samspill med barna være nysgjerrig, utforskende og lekende.
- Personalet skal skape en variert og innholdsrik hverdag for barna.

4.5 Vennskap og fellesskap

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. (Rammeplanen 2017, s. 22)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal være støttende, veiledende og tilstedeværende i barnegruppen – både ovenfor enkeltbarn, men også gruppen som helhet.
- Personalet skal bygge opp en god selvfølelse og selvtillit hos hvert enkelt barn.
- Personalet skal legge til rette for relasjons- og samspillsøyeblikk som kan skape relasjoner mellom barn-barn og barn-voksne på tvers av alder og avdelinger.
- Personalet skal systematisk kartlegge egen relasjon til hvert enkelt barn minimum to ganger i året.

Les mer på kommunens nettside

[Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

4.6 Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og

alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

(Rammeplanen 2017, side 23)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal være bevisst på hvert enkelt barn måte å kommunisere/uttrykke seg på. Dette innebærer både verbal og non-verbal kommunikasjon.
- Personalet skal benytte kartleggingsverktøy ved behov.
- Personalet skal ha fokus på å trekke inn visualisering og konkrete i språkarbeidet med barna.
- Personalet skal stimulere språket til barna gjennom hele dagen – eksempelvis i lek, overganger, faste rutiner som måltid og bleieskift
- Personalet skal benytte dagtavle som en del av det allmennpedagogiske tilbudet på hver avdeling.

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

4.7 Barnehagens fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktivitet. (Rammeplanen 2017, side 47)

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal ha et bevisst forhold til rammeplanen som styringsdokument, og bruke det aktivt i planlegging, gjennomføring og evaluering av innholdet i barnehagen.
- Personalet skal aktivt legge til rette for at innhold i fagområdene blir praktisert i hverdagen, og linke barnas egeninteresse opp mot fagområdene.
- Personalet skal sørge for en systematikk/bevisst forhold til hvordan man sikrer at alle fagområdene blir ivaretatt.
- Personalet skal minimum en gang i halvåret vurdere innhold på avdeling opp mot fagområdene i barnehagen.
- Personalet skal tenke på tvers av fagområdene i prosjekter, samlinger, turer og andre aktiviteter.

4.8 Barnehagens faste tema

De kommunale barnehagene har tre felles temaer, i tillegg til egne mål og satsingsområder.

Inkluderende fellesskap

Inkluderende fellesskap er et overordnet satsningsområde i barnehagene. Ifølge barnehageloven har barnehagen plikt til å arbeide for et leke- og læringsmiljø, der alle barn er inkludert i gruppefellesskapet. Ansatte har plikt til å følge med på hva som skjer i miljøet og skal aktivt gripe inn hvis de ser at barn opplever krenkelser fra andre barn eller andre ansatte.

- [Plan for å fremme trygt og godt barnehagemiljø](#)

Vold i nære relasjoner – barnehagens arbeid med kropp, seksualitet og grenser.

Dette er et ledd i arbeidet med innsatsområdet «Se meg - hele meg» og overordnet plan «Vold i nære relasjoner». Barn skal få kunnskap om tema kropp, seksualitet og grenser som gjør at de både tør og har et språk til å fortelle om vold og seksuelle overgrep så tidlig som mulig. Personalet skal være trygge omsorgspersoner og aktivt til stede for å fange opp barns signaler og uttrykk. Dette arbeidet skal sees i sammenheng med progresjonsplan for barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep.

Arbeidet er delt opp i fire underpunkter:

- Forebygge
- Avdekke
- Håndtere
- Ivareta

Trafikksikker barnehage

I samarbeid med Trygg trafikk og trygge lokalsamfunn har Nordre Follo som mål å bli en trafikksikker kommune. Barnehagene bidrar i dette arbeidet og samarbeider tett med foreldrene.

- [Trygg trafikk](#)

5 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for - og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. barnehageloven § 1 og § 3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 27)

Se også pkt. 5.3 Kvalitetskjennetegn.

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal ta utgangspunkt i barnas meninger, uttrykk og ønsker når innhold i barnehagehverdagen skal planlegges, gjennomføres og evalueres.
- Personalet gjennomfører barnesamtaler en gang i året (flere ved behov) for å gi barna mulighet for å uttrykke seg.

6 Barnehagens arbeidsmåter

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet. Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet for å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen. (Rammeplanen 2017, side 43)

For barnehagens egne arbeidsmåter, se kap. 8.

6.1 Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal være bevisst på å gi barn utfordringer i hverdagen sin tilpasset dets erfaringer, interesser, kunnskap og ferdigheter.
- Personalet skal ha fokus på å tilrettelegge og tilpasse aktiviteter som fremmer mestring hos hvert enkelt barn.
- Personalet skal sørge for å tilpasse lekemiljøet til barna ut ifra modning og alder.

6.2 Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier. (Rammeplanen 2017, side 44)

Barnehagens tiltak:

- Personalet skal legge til rette for at barna får erfart ulike digitale verktøy.
- Personalet skal være bevisst på hvordan bruken av digitale verktøy gjøres. Å fremme slike verktøy som en kunnskapskilde og inspirasjon i hverdagen er avgjørende.
- Personalet skal til enhver tid benytte digitale hjelpemidler sammen med barna.

6.3 Kvalitetskjenntegn

Kvalitetskjenntegn er et refleksjonsverktøy som skal sikre at personalet jobber i tråd med rammeplan for barnehagen. Den enkelte barnehage bruker kjenntegn som er tilpasset sine satsingsområder. Nordre Follo kommune har laget kvalitetskjenntegn innenfor områdene nedenfor.

- [Barnehagens allmennpedagogiske arbeid](#)

- [Barnehagens arbeid med språkmiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med lekemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med ledelse av barnegruppa](#)
- [Barnehagens arbeid med foreldresamarbeid](#)
- [Barnehagens arbeid med demokrati og medvirkning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygg og inkluderende tilvenning](#)
- [Barnehagens arbeid med trygt og godt barnehagemiljø](#)
- [Barnehagens arbeid med å forebygge vold og seksuelle overgrep](#)

Kvalitetskjennetegnene og retningslinjer for hvordan ansatte skal benytte dem ligger i kommunens interne kvalitetssystem.

7 Overganger

Plan for overgang barnehage – skole – SFO

Målet med planen er å skape trygghet for barnet gjennom tydelige og forutsigbare overganger gjennom hele livet. Planen skal gi en retning for virksomhetenes arbeid med overganger. Trygghet for barnet, en god tilknytning og nære relasjoner er viktig for barns læring og utvikling. Denne planen beskriver det viktigste i overgangen mellom ulike faser i barnas liv.

[Plan for overgang barnehage - skole - SFO](#)

7.1 Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Barnehagen inviterer alle nye familier til besøksdag en dag i uken i perioden 23-26.
- Barnehagen inviterer til foreldremøte for nye foreldre i juni.
- Barnehagen sender velkomstbrev til alle nye barn.

- Nye foreldre får tilbud om oppstartssamtale i forbindelse med oppstart i barnehagen.
- Personalet er bevisst på å skjerme barna i mindre miljøer, og heller utvider etter hvert.
- Personalet har fokus på trygg oppstart for både barn og foreldre, samt legger til rette for individuelle tilpassinger hos hvert enkelt barn/familie. Dette gjøres i tett samarbeid med foreldre/omsorgspersoner.

7.2 Overganger internt i barnehagen

Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for lek og aktivitet på tvers av avdelingene.
- Personalet har fokus på å bli kjent med alle barn gjennom barnehageåret.
- Barnehagen legger til rette for besøksdager internt i barnehagen fra uken etter påske og ut inneværende barnehageår.
- Barnehagen sørger for tilstrekkelig informasjonsflyt til foreldre om ny avdeling og nytt personal i god tid før sommerferien.
- Barnehagen har fokus på at barna først blir kjent med nytt fysisk miljø hvor kjente voksne er til stede. Deretter fokus på nye relasjoner til nye voksne mens kjente voksne er til stede.

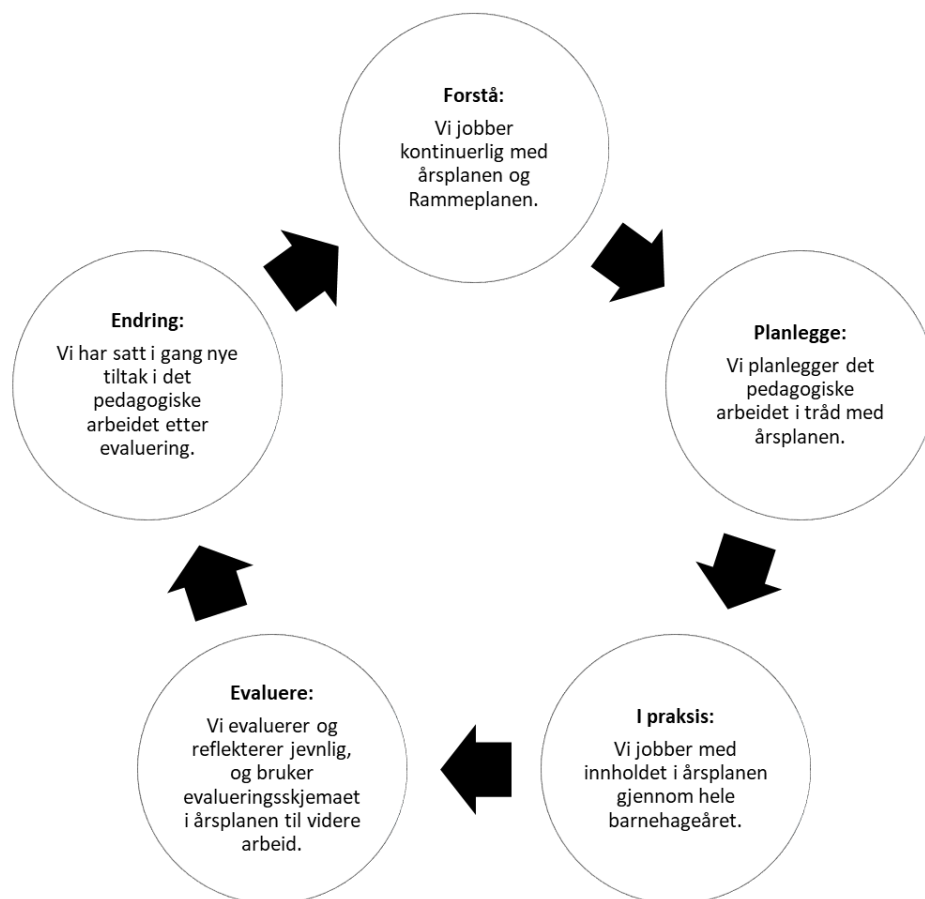
7.3 Overganger mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. (Rammeplanen 2017, side 33)

Barnehagens tiltak:

- Personalet legger til rette for at barna som skal starte på skolen får en naturlig møtearena i barnehagehverdagen.
- Personalet legger til rette for aktiviteter tilpasset de eldste barna i barnehagen.
- Personalet gjennomfører overføringssamtaler med barna, samt deres foreldre, i forkant av skolestart.
- Personalet er bevisst på hvert enkelt barn sine utviklingsbehov og arbeider med disse.
- Barnehagen samarbeider med Siggerud Gård barnehage og Siggerud skole om å gjennomføre besøksdager på skolen. Ut over dette har barnehagene egne møtearenaer hvor skolestarterne blir kjent med hverandre på tvers av barnehagene.

8 Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Planlegge

Planleggingen må baseres på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe. Den skal også baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre. (Rammeplanen 2017, side 37)

Barnehagens tiltak:

- Innholdet i barnehagen planlegges og evalueres i på møtearenaer som personalmøter, ledermøter, avdelingsmøter og planleggingsdager. Dette arbeidet er også fokus på i personalet plantid.
- Personalet i barnehagen planlegger det pedagogiske arbeidet på avdeling ut ifra barnegruppas samlede behov.

Vurdere

Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 38)

Barnehagens tiltak:

- Styrer legger til rette for arenaer hvor praksis kan evalueres.
- Pedagogisk leder på hver avdeling legger til rette for at innhold blir evaluert og diskutert med et konstruktivt kritisk blikk til egen praksis hvor hele personalet er medvirkende.
- Personalet bruker barnesamtaler og observasjon som verktøy i vurdering av barnehagens praksis, samt sikrer alle barns medvirkning.

Dokumentere

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen. (Rammeplanen 2017, side 39)

Barnehagens tiltak:

- Personalet lager jevnlig dokumentasjon av barnehagehverdagen.
- Styrer og ledergruppen bruker kommunens digitale arkivsystem for dokumentasjon av foreldresamtaler, planer og referat fra samarbeidsinstanser.
- Barnehagen sørger for at saker/prosesser tatt opp i ulike møteformer blir skriftlig dokumentet og gjort tilgjengelig for hele personalet.

10. Plan for vurdering

Dette punktet omfatter både tiltakene for å nå målene i rammeplanen og barnehagens egne satsingsområder.

Kvalitetskjenneretegn for måloppnåelse Årsplanen 2024 - 2025

	Generelle arbeidsmetoder	A	B	C
1	Vi deler i smågrupper gjennom dagen			
	Vi benytter dagstavle hver dag			
2	Barna vet hva vi voksne forventer i barnehagen			
3	Vi opplever at barna har det gøy i barnehagen			
	Omsorg	A	B	C
2	Vi har fokus på anerkjennende kommunikasjon i møte med barn og deres omsorgspersoner			
3	Jeg opplever at barna kommer til meg, når det er noe de har lyst til å prøve			
	Vi skaper en felles forståelse for hvilke holdninger og verdier man bringer inn i arbeidet med barn			
	Vi har fokus på barns medvirkning, og tar deres innspill på alvor			
	Lek	A	B	C
1	Jeg er med å oppdatere lekesonene på avdelingen ut ifra barnas interesser			
2	Vi har hatt lek som tema på personalmøte / avdelingsmøte / refleksjonsmøte			
3	Vi bruker mye udefinert lekemateriale			
	Vi har fokus på tilstedeværende voksne i leken hvor man varierer det å være aktiv og observanden			
	Danning	A	B	C
1	Vi markerer de like høytidsdagene som er representert i barnehagen			
2	Jeg opplever at barna kommer med ideer på hva de har lyst til å gjøre			
	Vi legger til rette for aktiv deltakelse for alle barn, og tilrettelegger ut i fra hvert enkelt barn behov			
	Læring	A	B	C
1	Vi legger til rette for at vi kan utforske sammen med barna			
2	Vi legger til rette for gode lekemiljøer hvor barna kan oppleve utfordringer og mestringer			
3	Vi stiller åpne spørsmål og er bevisst hvordan vi svarer, slik at barna kan være med å finne svarene selv			
	Vi bruker det fysiske rommet aktivt som den tredje pedagog			
	Vi legger til rette for en variert hverdag for barna			
	Vennskap og fellesskap	A	B	C
2	Vi er støttende, veiledende og tilstedeværende i barnegruppen			
3	Vi skaper en forutsigbar hverdag for barna			
	Vi har fokus på å bygge opp selvfølelsen og selvtilliten til hvert enkelt barn			
	Vi legger til rette for relasjons- og samspillsøyeblikk mellom barn-barn og barn-voksen			
	Vi kartlegger relasjonen en som voksen har til hvert enkelt barn minimum 2 ganger i året			
4	Vi setter i gang med aktivitetsplaner på individ og gruppenivå, hvis vi opplever at noen ikke har det bra i barnehagen, dette gjøres i samarbeid med foreldre			
	Kommunikasjon og språk	A	B	C
1	Jeg bruker konkrete i samlingsstund			
2	Jeg bruker bilder for å gjenkalle opplevelser			
3	Jeg bruker bøker, sanger, rim og regler aktivt i løpet av dagen			

5	Vi jobber systematisk med bruk av språkgrupper for de som trenger det			
	Vi støtter hvert enkelt barn i å kunne uttrykke seg best mulig både verbalt og non-verbalt			
	Vi benytter kartleggingsverktøy ved behov (TRAS)			
	Barns medvirkning	A	B	C
1	Jeg er lydhøre og forsøker å få tak i barnets intensjoner og behov			
2	Jeg ser barna som medskaper i det pedagogiske arbeidet, men også i hverdags situasjonene			
3	Vi gjennomfører barnesamtaler med alle barn over 3 år			
4	Vi jobber med demokrati som tema hvert år med alle skolestarterne			
	Fagområdene	A	B	C
1	Vi sender ut månedsplan hver måned, og kobler inn rammeplanen i tiltak og evaluering av disse			
2	Vi lager en evaluering fra barnehageåret			
	Vi benytter rammeplanen aktivt i planlegging, gjennomføring og evaluering			
	Vi evaluerer innhold på avdeling opp mot innhold i rammeplanen minimum en gang i året			
	Progresjon	A	B	C
1	Vi deler inn i aldersinndelte grupper			
2	Vi har fokus på lekemiljø som følger barnas interesser og utvikling			
		A	B	C
3	Vi legger til rette for aldersadekvat progresjon og mestring både i de formelle og uformelle situasjonen			
	Digital praksis	A	B	C
1	Jeg bruker Nettbrett og PC som oppslagsverk sammen med barna			
2	Jeg bruker bilder til dokumentasjon, refleksjon og evaluering i samspill med barna			
3	Vi begrunner bruk av digitale verktøy faglig og vi er alltid til stede sammen med barna			
	Tilvenning	A	B	C
1	Vi inviterer til besøksdager 2-4 dager			
2	Vi gjennomfører oppstarts samtaler i forbindelse med oppstart. Skal gjennomføres innen de 2 første ukene barnet går i barnehagen.			
3	Vi inviterer til foreldremøter for alle nye foreldre i juni			
4	Vi setter i utgangspunktet av 3 dager til tilvenning, men går i dialog med foreldre underveis			
5	Vi er tydelige på hva foreldre kan forvente av oss			
6	Vi sender bilder og oppdateringer den første tiden			
	Overganger internt i barnehagen	A	B	C
1	Vi bruker tid på å sette sammen grupper og tar hensyn til barns vennskap			
2	Vi gjennomfører samtaler med foreldre som ønsker det			
3	Vi sender ut informasjon om organisering på ny avdeling			
4	Vi organiserer det slik at barna får mange besøk på ny avdeling med kjente og nye voksne			
	Overganger mellom barnehage og skole	A	B	C
1	Vi arrangerer og deltar på de vennskapstreffene som arrangeres			
2	Vi gjennomfører foreldresamtaler med alle foreldre – i forhold til informasjon som kan gis til skolen			
3	Vi deltar på overgangsmøter med skolen			

4	Vi besøker skolen flere ganger før skolestart			
5	Vi legger til rette for flere besøk hvis vi har barn som trenger det			
	Foreldresamarbeid	A	B	C
1	Vi inviterer til foreldremøte for nye foreldre på våren			
2	Vi inviterer til foreldre for alle foreldre på høsten			
3	Vi sikrer at innhold på foreldremøte er godt planlagt, og legger til rette for samhandling og engasjement hos foreldre			
4	Vi inviterer nye foreldre til oppstarts samtale innen 2 uker etter oppstart			
5	Vi har fokus på å skape et godt samarbeid gjennom året med SU/FAU			
6	Vi er aktivt deltagende på foreldrearrangement			
7	Alle foreldre blir invitert til foreldresamtale høst og vår			
	Møtevirksomhet, planlegge, vurdere, og dokumentere	A	B	C
1	Vi bruker årsplanen aktivt under plantid og møtevirksomhet når pedagogisk aktivitet skal planlegges, gjennomføres og evalueres			
2	Vi setter av minst 60 minutter til faglig utvikling på avdelingsmøter per måned.			
	Vi gjennomfører refleksjonsmøte for hele personalet jevnlig gjennom året.			
3	Vi bruker mellomperiodene mellom møtevirksomheten vår for å gjennomføre og praktisere faglig innhold.			
4	Vi gjennomfører halvtårsevaluering av årsplanen i februar			
6	Vi bruker avdelingsmøtene til å reflektere over hva vi observerer på avdelingen			
7	Vi bruker det vi ser og planlegger ut ifra dette			
8	Vi sender ut månedsplaner hver måned med mål og tiltak			
9	Vi sender ut evaluering på månedsplanen hver måned			
10	Vi bruker mange bilder som pedagogisk dokumentasjon når vi evaluerer månedsplanen eller barnehageåret			
11	Jeg vet at vi skal dokumentere prosess			
12	Vi har en egen dokumentasjonsvegg på avdelingen			
13	Vi bruker informasjonsskjermene i garderoben/avdelingen til å dokumentere med bilder			
14				
	Voksenrollen	A	B	C
1	Jeg har fokus på å oppdatere meg på planverk til barnehagen, samt etterstrebe det å arbeide etter dette planverket. Dette innebærer blant annet planlegge, gjennomføre og evaluere praksis.			
2	Jeg deltar aktivt på møtevirksomhet (refleksjons,- leder,- og personalmøter, samt planleggingsdager)			
3	Jeg vet hva som forventes av meg og hvilke rutiner vi har på sykefraværs oppfølging			

11. Kilder og referanser